

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษา
ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชัยภูมิ

ADMINISTRATIVE FACTORS THAT AFFECT THE EFFECTIVENESS
AND COMPETENCY OF EDUCATIONAL INSTITUTION
ADMINISTRATION OF THE CHILD DEVELOPMENT CENTER
ADMINISTRATORS UNDER THE SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN CHAIYAPHUM PROVINCE

¹ธนภฤต วัฒนะสัย, ²ปนิธาน วรณวัลย์ และ ³เทิดศักดิ์ สุพันธ์

¹Tanakrit Vattanasai, ²Panithan Wannawan and ³Terdsak Supandee

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย

¹Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

¹pishet_tom@cpru.ac.th

Received : March 4, 2023; **Revised :** March 26, 2024; **Accepted :** April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ และ 3) สร้างสมการถดถอยพยากรณ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ผลวิจัย พบว่า 1. ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ระดับประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. สมการถดถอยพยากรณ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ (X_3) ด้านการบริหารงานบุคคล (X_1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) ด้านการบริหารงบประมาณ (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน (X_5) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (R) เท่ากับ .825 และร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.10 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = .735 + .174X_3 + .267X_1 + .147X_4 + .153X_2 + .091X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = .254Z_3 + .242Z_1 + .205Z_4 + .168Z_2 + .126Z_5$$

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร; สมรรถนะการบริหารสถานศึกษา; ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of administrative factors of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum Province 2) Study the level of effectiveness and competency in school administration of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum Province and 3) create a forecasting equation Between administrative factors and the effectiveness of educational institution administration competencies of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province. Findings showed that; 1. Level of management factors of child development center administrators Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province Overall, it is at a high level. 2. The level of effectiveness and competency in school administration of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province Overall, it was at a high level. 3. Predictive equations between administrative factors and the effectiveness of educational institution administration competencies of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization In Chaiyaphum Province, it was found that there were 5 administrative factors: management (X_3), personnel management (X_1), information technology (X_4), budget management (X_2), and community and public participation. (X_5) Able to predict the effectiveness and competency of school administration of child development center administrators. Under the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province Statistically significant at the .05

level, with a multiple regression correlation coefficient (R) of .825 and together they were able to predict 68.10 percent. The forecast equation can be written as follows.

Forecast equation unstandardized scores

$$Y' = .735 + .174X_3 + .267X_1 + .147X_4 + .153X_2 + .091X_5$$

Forecast equation in standardized score

$$Z'_Y = .254Z_3 + .242Z_1 + .205Z_4 + .168Z_2 + .126Z_5$$

Keywords : Administrative factors; Educational institution administration competencies; Child Development Center Executive

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อีกทั้งต้องดูแลและพัฒนา เด็กปฐมวัย ก่อนเข้ารับการศึกษ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย โดยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิรูปประเทศ ตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มุ่งเน้นการยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่กล่าวว่า ประเทศไทยมีความ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้อง กับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ซึ่งการจัดการศึกษาถือเป็นการบริการสาธารณะอย่างหนึ่งนั้น

การพัฒนาเด็กปฐมวัยถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การเจริญเติบโตของประเทศในอนาคต ทั้งนี้ การพัฒนาต้องเริ่มต้น จากคุณภาพของเด็กในปัจจุบัน โดยมีแนวคิดหลักมาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ของทฤษฎี ที่สำคัญในหลายทฤษฎี กล่าวคือ พัฒนาการและประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิตจะมีผลต่อการกำหนดโครงสร้างการพัฒนาทางสมองของเด็ก โดยทางเดินประสาทรับสัมผัส (Sensory Pathway) ทั้งด้านการมองเห็นและการได้ยินจะได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ตามมาด้วยการพัฒนาทักษะ

ทางด้านภาษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะมีการเจริญเติบโตสูงสุดในช่วงปีแรกของชีวิต และเป็นรากฐานสำหรับการเรียนรู้ พฤติกรรม และสุขภาพในอนาคต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

จังหวัดชัยภูมิ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 1 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 35 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 106 แห่ง โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด จำนวน 289 แห่ง ซึ่งจากรายงานการศึกษา สภาพการณ์การจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย พบว่า มีประเด็นการเข้าถึงเข้าถึงสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่น่าสนใจ จะเน้นไปที่ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งการวิเคราะห์จะมีทั้งเชิงคุณภาพจากการศึกษา งานวิจัยในอดีต และเชิงปริมาณจากการใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ สามารถสรุปมาเป็นประเด็นท้าทายด้านการเข้าถึงสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ 1) การเข้าถึงองค์ความรู้ของแม่และผู้ปกครอง 2) การเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) การเข้าถึงการบริการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยของภาครัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, น. ญ-ฐ) และจากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ครูศูนย์พัฒนาเด็กส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของการจัดการศึกษาปฐมวัย และการประกันคุณภาพการศึกษา จึงไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการพัฒนาคุณภาพ และ SAR ได้ อีกทั้งยังไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านการอบรมพัฒนาความรู้เพิ่มเติม ขาดที่ปรึกษาให้คำแนะนำการพัฒนา จากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้ไม่เข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษารวมถึงขาดการกำกับติดตาม การสื่อสาร และรายงานผลจากหน่วยงานต้นสังกัดประกอบกับบุคลากรมีน้อย แต่ภาระงานมีจำนวนมาก ส่งผลถึงการให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ความไม่พร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กในการสนับสนุนการทำงาน เช่น ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร การกำหนดค่าเป้าหมายไม่สอดคล้องกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็ก และการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา ภาระงานของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีจำนวนมากส่งผลถึงการให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่ง ไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการพัฒนา และเน้นหนักไปทางด้านการศึกษา มากกว่าด้านการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างจริงจังหรือเข้าร่วมแบบไม่ต่อเนื่องส่งผลให้การสนับสนุนการพัฒนาได้ไม่เต็มที่ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ), 2565, น. 6)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามีปัจจัยหลายด้านที่ยังเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และกระบวนการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่

ทำให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยการบริหารมากขึ้นและจะส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ
- เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ
- เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 289 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 165 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอ เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละอำเภอ โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรพยากรณ์ ได้มาจากการสังเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยการบริหารที่ได้มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน

ตัวแปรเกณฑ์ ได้มาจากระเบียบคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งงานครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 จำนวน 5 มาตรฐาน ได้แก่ การบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม การบริหารงานชุมชนและเครือข่าย การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .98 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 74-81)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 74-81)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีเทคนิคการคัดเลือกตัวแปรแบบขั้นตอน (Stepwise Regression)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสรุปผลวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.52) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.49) ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม

ด้านที่	ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		Mean	S.D.	
1	การบริหารงานบุคคล	4.44	0.32	มาก
2	การบริหารงบประมาณ	4.22	0.39	มาก
3	การบริหารจัดการ	4.30	0.52	มาก
4	เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.23	0.49	มาก
5	การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน	3.97	0.49	มาก
รวม		4.23	0.37	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.4) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.37) และด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.56) ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม

ด้านที่	ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		Mean	S.D.	
1	การบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.34	0.43	มาก
2	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.59	0.44	มากที่สุด
3	การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม	4.41	0.47	มาก
4	การบริหารงานชุมชนและเครือข่าย	3.72	0.56	มาก
5	การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.42	0.37	มาก
รวม		4.30	0.35	มาก

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยการบริหารเพื่อหาความสามารถในการพยากรณ์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยการบริหาร ด้านการบริหารจัดการ (X_3) ด้านการบริหารงานบุคคล (X_1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) ด้านการบริหารงบประมาณ (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน (X_5) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้ง 5 องค์ประกอบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (R) เท่ากับ .825 มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .681 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ $S.E._{est} \pm 0.20311$ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบปัจจัยการบริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 3 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556, น. 111 - 112) ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = .735 + .174X_3 + .267X_1 + .147X_4 + .153X_2 + .091X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = .254Z_3 + .242Z_1 + .205Z_4 + .168Z_2 + .126Z_5$$

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยการบริหารเพื่อหาความสามารถในการพยากรณ์ประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัยการบริหาร	b	S.E.B	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	.735	.229		3.205	.002*
การบริหารจัดการ (X_3)	.174	.046	.254	3.753	.000*
การบริหารงานบุคคล (X_1)	.267	.074	.242	3.612	.000*
เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	.147	.050	.205	2.952	.004*
การบริหารงบประมาณ (X_2)	.153	.062	.168	2.455	.015*
การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน (X_5)	.091	.044	.126	2.054	.042*
R=.825, R^2 =.681, adj R^2 =.670, S.E._est=.20311, F=67.733, p-Value=0.000*					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครุมีความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ให้ความสำคัญกับปัจจัยการบริหารทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิดาพร สุขแสงนิล (2563, น. 305) กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหาร มี 5 ด้าน ประกอบด้วย โครงสร้างองค์การ บรรยากาศ องค์การ บุคลากร ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ วิบูลย์กุล (2565, น. 30) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างองค์การด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากร และด้านกลยุทธ์

2. ครุมีความคิดเห็นต่อระดับ ประสิทธิภาพสมรรถนะการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดี มีการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม และการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัย ศิริ ถีอาสนา และปิยศักดิ์ ถีอาสนา (2559, น. 19) กล่าวว่า สมรรถนะ คือกลุ่มพฤติกรรมของบุคคล ที่แสดงออกและส่งผลต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบทำให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่า โดยอย่างน้อยมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบคือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) ที่ซ่อนเร้นอยู่ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพและอื่น ๆ และกลุ่ม พฤติกรรมที่ถูกนำมาใช้จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับภาระงานที่ปฏิบัติในตำแหน่งนั้น ๆ ด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัย ธวัชชัย แสนดวง (2565, น. 14) กล่าวว่า สมรรถนะถือเป็น บุคลิกลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ ทศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัยของแต่ละบุคคลสามารถวัด หรือสังเกตได้จาก พฤติกรรมการทำงานที่แสดงออกมาให้เห็นซึ่งอาจเกิดได้จากพรสวรรค์ที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดหรือ จากประสบการณ์ในการทำงานหรือจากการฝึกอบรมและหมายความรวมถึงระดับของ ความสามารถในการปรับใช้กระบวนการทัศนเพื่อการปฏิบัติงาน ให้เกิดคุณภาพประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล ในสถานศึกษาสมรรถนะจึง เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่สถานศึกษาต้องการหรือคุณลักษณะของผู้ดำรง

ตำแหน่งนั้น ๆ ที่อยู่ภายใต้ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จจะแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพสมรรถนะ การบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็น ของครู พบว่า มีปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงาน บุคคล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ ยังให้ผล (2562 : 84) กล่าวว่า ปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วน ตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 93.5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องมาจากปัจจัยการบริหารการบริหาร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ เเด่นสมุทร (2560 :46) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ เพราะว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเกิดความสำเร็จและ มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้อง อาศัย ปัจจัยหลายอย่างมาบูรณาการประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดผลดีต่อเด็กและบรรลุ วัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมรรถนะ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า มีปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการ มีส่วนร่วมของชุมชนและ ประชาชน ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผน ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้

เอกสารอ้างอิง

- จุลสาร สมศ. ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 (2565). สมศ. ชูโมเดลความสำเร็จ การประเมินคุณภาพภายนอก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท่ากว้าง นำข้อเสนอแนะสู่การปรับใช้สร้างผู้เรียนมีทักษะการเอาตัวรอด “ตกน้ำ-ติดในรถ”. [จุลสาร]. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- ธวัชชัย แสนดวง. (2565). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ เต็นสมุทร. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วารสารราชชนกนครินทร์, 14(32) หน้า 43.
- วิดาพร สุขแสงนิล. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัด นครปฐม. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 6(2) หน้า 301.
- ศิริ ถีอาสนา และปิยศักดิ์ ถีอาสนา. (2559). สมรรถนะที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคปัจจุบัน. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. 4(15) หน้า 21-22.
- สรราช วิบูลย์กุล. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกนครินทร์.
- สุดาวรรณ ยิ่งให้ผล. (2562). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกนครินทร์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=10104
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการศึกษา สภาวิชาการจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

